

[EU OCH FACKET]

Det handlar om den allmänna rösträtten

Ett allvarligt problem är ett system för investeringskydd [ISDS] som finns i det handels- och investeringsavtalet [TTIP], som förhandlas bakom lyckta dörrar mellan USA och EU. Tanken är att ge storföretag rätt att stämma stater, i hemliga tribunaler, för utebliven vinst om länderna exempelvis beslutar om högre miljökrav eller bättre konsumentskydd.

Twister mellan företag och den offentliga sektorn [den del av samhället som vi äger tillsammans] lyder inte i nationella domstolar [som står under demokratis kontroll] utan i olika sekreta tvistlösningstribunler, som består av tre jutister som inte behöver vara domare och där där insynen är väldigt begränsad.

Slovakien tilldömdes förra året att betala ett nederländskt bolag 22 miljoner euro när en ny regering 2006, efter fördärliga privatiseringar av sjukvården. För att nämna ett åskådliggörande exempel.

De multinationella storföretagen vill ha ekonomisk ersättning för demokratiskt fattade beslut i av respektive medlemslands av folket valda företrädare. Det är skamligt!

De fackliga organisationerna på bägge sidor av Atlanten är oroliga eftersom de anser att TTIP hotar arbetsrätten. Trots detta har LO sagt ja till TTIP därför att de tror att det kommer att ge ökande arbetstillfällen. [Samma argument framfördes under folkomröstningskampanjen 1994, resultatet blev en permanent massarbetslöshet på omkring 8 procent.]

Nyligen publicerades en studie om TTIP från ansetta Tufts University som sågar LO:s [och näringslivets] optimistiska prognoser och menar att TTIP kan

leda till ökad arbetslöshet och försämrad tillväxt i EU. Värst drabbade blir de nordiska länderna.

Under 1900-talets början kunde enbart rika personer rösta. År 1902 anordnades en större demonstration på Norra Bantorget i Stockholm med krav om en allmän rösträtt och 120.000 arbetare gick ut i strejk den 15 maj för att ge eftertryck åt kravet på en rösträttsreform. Näringslivet var motståndare.

Den politiska högern har aldrig varit för allmän rösträtt, dvs. folkstyre. In i det sista, i början av 1920-talet, bekämpade de [idag kallar de sig för Nya Moderaterna] att även kvinnor ska kunna rösta i allmänna val. Men under trycket av arbetarrörelsens frammarsch och de stora revolutionära händelserna ute i världen tvingades de konservativa krafterna i Sverige till slut att ge vika.

Medlemskapet i EU och det snart färdiga TTIP-avtalet är näringslivets och högerpolitikernas revansch på den demokratiskt socialistiska arbetarrörelsen.

Eva-Britt Svensson

Bli med Nej till EU:s Fackliga Nätverk

Lavaldomen och EU:s utstationeringsdirektiv visar att EU är ett allvarligt hot mot den svenska arbetsmarknadsmodellen med konflikträtt och kollektivavtal, eller med andra ord ett grundskott mot de landvinningar som svensk fackföreningsrörelse gjort de senaste hundra åren.

Lissabonfördraget, den nya EU-grundlagen som trädde i kraft 2009, innebär inget skydd för de fackliga rättigheterna såsom det hävdas från LO-ledningen och andra EU-entusiaster. Tvärtom så innebär Lissabonfördraget i praktiken att Lavaldomen och andra antifackliga EU-domar grundlagsfästs.

Och, som vanligt i EU-sammanhang, det kommer alltid mera. EU:s tjänstedirektiv ska öppna upp medlemsstaternas tjänstemarknader och innebär att utländska tjänsteföretag ska kunna konkurrera med sämre löner och arbetsvillkor.

EU:s bemanningsdirektiv innebär att "hinder för bemanningsföretagen" ska avecklas oavsett om det innebär arbetsrättslig lagstiftning eller kollektivavtal.

För ett tag sedan presenterade EU-kommissionen ett lagstiftningsförslag om utövandet av rätten att vidta kollektiva åtgärder i samband med gränsöverskridande tjänstehandel.

Redan i den svenska EU-debattens linda förklarade den mallige Carl Bildt att "Det ligger ett krav på något av ett systemskifte inprogrammerat i hela den process som ska ta oss in i EG, och det alldeles om vi öppet vågar erkänna det eller ej."

För att bjuda motstånd mot denna nyliberala utveckling har Folkrörelsen Nej till EU initierat ett tvärfackligt nätverk, Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk. Det är öppet för dig som är fackligt aktiv [eller bara medlem] och EU-kritisk. Det kostar ingenting och

du behöver inte vara medlem i Folkrörelsen Nej till EU [men det är inget hinder].

Nätverkets syfte är utbyte av information, kunskapsuppbyggnad samt att anordna och samordna olika aktiviteter. Nätverket har startat som en mejlgrupp för informationsspridning genom ett digitalt nyhetsbrev. Vi finns även som en grupp på Facebook med för tillfället 2.101 medlemmar. Nätverket har också kontakt och samarbete med andra fackligt inriktade EU-kritiska organisationer, såsom Fagbevaegelsen Mod Unionen i Danmark, Folkebevaegelsen mod EU i Danmark, Trade Unionists Against the EU Constitution i England, Nei til EU:s Faglig utvalg i Norge och Trade Unionists Network Europe i EU-parlamentet.

Nätverket administreras av Hugo [Gösta] Torstensson, Folkrörelsen Nej till EU [samt arbetsplats- och skyddsombud för Kommunal]. Du som vill bli med i nätverket mejlar hugo.torstensson@nejtill.eu.se.

Eva Anderzon, Kommunal
Jan-Erik Gustafsson, Fackförbundet ST
Jannika Fahlander, Handelsanställda
Åke Johansson, Fackförbundet Seko
Kent Wahlberg, Livsmedelsarbetare
Maria Pohn, Vårdförbundet
Mats Norrstad, Lärarförbundet
Minna Pyykölä, Journalistförbundet
Patrik Ljunggren, Transportförbundet
Peter Lilja, Industrifacket Metall
Rolf Axelsson, Hamnarbetarförbundet
Magnus Renman, Fackförbundet GS
Alberto Soldevilla, Byggnadsförbundet
Marcus Carlstedt, Lärarnas Riksförbund
Rolf Gustavsson, Svenska Lokförarare
Christel Niby, Fastighetsanställdas Förbund
Jan-Erik Lindblom, Bussarbetarna
Jonny Widstrand, Pappersarbetarförbundet

TTIP kan leda till ökad arbetslöshet

De fackliga organisationerna på bägge sidor Atlanten är oroliga eftersom de anser att TTIP hotar arbetsrätten. Trots detta har LO sagt ja till TTIP därför att de tror att det kommer att ge ökade arbetstillfällen. Detta kan dock ifrågasättas.

Nyligen publicerades en studie från ansedda Tufts University som sågar tidigare prognoser och menar att TTIP kan leda till ökad arbetslöshet och försämrad tillväxt i EU. Värst drabbas de nordiska länderna.

Valframgångar för vänsterpartiet Podemos

Spaniens regerande högerparti, Partido Popular, tappade stort i regionalvalet i Andalusien. De tappade från 41 procent i 2012 års val till 27 procent i dag.

Socialistpartiet Pasok kommer fortsatt att styra Andalusien, men de lyckades dock inte säkra egen majoritet. Vänsterpartiet Podemos slutade på tredje plats med 15 procent av rösterna och tog därmed för första gången plats i ett spanskt parlament.

TTIP innebär nyliberalt systemskifte

Det förslag till handels- och investeringsavtal [TTIP] som nu förhandlas i Bryssel och Washington kan även påverka frågor som sjukvård, skolor och järnvägar. Enligt den nyliberala ideologin är avreglerade verksamheter i privat drift alltid bättre än offentliga. De förändringar som diskuteras innebär inte bara det vi normalt menat med frihandel som borttagna tullar och tariffer. Det innebär även ett investeringsavtal som öppnar för ett massivt tryck för avregleringar och privatiseringar.

Efter de senaste decenniernas erfarenhet av det nyliberala systemskifte som drabbat den offentliga sektorn är det inte svårt att förstå vad det skulle betyda.

Sådan är kapitalismen i EU:s tappning

Osäkerheten kring Greklands ekonomi fick räntorna på landets statspapper att stiga på måndagen. Den tvååriga obligationen steg 40 räntepunkter till 20,8 procent, vilket indikerar en ännu större risk för betalningsinställelse, skriver The Guardian.

Sådan är kapitalismen. Framför allt i EU:s tappning med avreglerade kapital- och kreditmarknader. Redan

1991 gav marknadens aktörer fri händer till följd av EU:s kapitalliberaliseringsdirektiv.

Räntehöjningen följer på uppgifterna att Grekland fortfarande inte presenterat "en acceptabel lista på reformer" till sina fogdar i Bryssel och Berlin, trots "förhandlingar" under hela helgen.

Växande olikheter och massor av social oro

Om 15 år är bara varannan medlem i en fackförening, rapporterar danska sajten Ugebrevet A4.

Stadigt färre blir medlemmar i de kollektivavtalsbärande fackföreningarna. Det kan bli ett problem redan 2030, frukar danska LO.

Forskare poängterar, att fackförbunden kan bli så små, att arbetsgivarna struntar i att teckna avtal med dem. Det kommer att skapa växande olikheter och massor av social oro, befarar han.

TCO värvar EU-lobbyist från Bryssel

Per Hilmersson blir ny chef för team Europa och juridik på TCO:s kansli i Stockholm. Han är för närvarande chef på det fackliga Brysselkontoret som bevakar EU-politik på uppdrag av LO, TCO och Saco.

– Per Hilmersson ska se till att vår Europasatsning verkligen blir av. Europafrågor är fullständigt centrala för TCO, säger kanslichefen Torbjörn Bredin till Europa-portalen.

EU-entusiasten Per Hilmersson började för 14 år sedan på socialdemokratiska partigruppen i EU-parlamentet och gick därefter över som rådgivare till dåvarande EU-kommissionären Margot Wallström. Han börjar på TCO i september 2015.

"Vi har skapat ett monster"

"Vi har skapat ett monster". Det konstaterar den ekonomiska superstjärnan Thomas Piketty från Frankrike om EMU i en intervju i Dagens ETC. Han vidareutvecklar:

– Europas beteende under krisen har varit katastrofalt. För fem år sedan hade USA och Europa ungefär lika stor arbetslöshet och statsskulden var på samma nivå. I dag, fem år senare, ser det dock annorlunda ut. Arbetslösheten här i Europa har exploderat, medan den minskat i USA.

– Vår ekonomiska produktion ligger fortfarande under 2007 års nivå. Den har sjunkit med upp till tio procent i Spanien och Italien och med 25 procent i Grekland, säger Thomas Piketty.

Ny generalstrejk i Belgien?

Den 15 december förra året protesterade de belgiska fackföreningarna mot regeringens åtstramningspaket genom en 24-timmars generalstrejk som stängde av hela landet.

Regeringen – som tillträdde i höstas och är en brokig koalition mellan de flamländska kristdemokraterna, de fransktalande liberalerna och deras flamländska motsvarighet samt det flamländska separatistpartiet N-VA – säger att man måste hålla sig till EU:s regler om maximal statsskuld. Belgiens statsskuld ligger i dag på omkring 105 procent av BNP – inom EU är den tillåtna skulden inom den offentliga sektorn maximalt 60 procent av BNP.

Koalitionsregeringen, under ledning av premiärminister Charles Michel, vill därför göra "besparingar" på 11 miljarder euro, eller cirka 103 miljarder svenska kronor, över fem år. Bland annat så ska pensionsåldern höjas från 65 till 67 år, offentlig sektorn bantas, offentliga egendomar privatiseras och löner ska inte automatiskt inflationsjusteras varje år.

I Belgien finns det tre fackliga centralorganisationer som till skillnad från Sverige inte är separerade efter yrkesgrupper utan efter politiska preferenser:

- Socialdemokratiska General Federation of Belgian Labour – Algemeen Belgisch Vakverbond [ABVV, flamländska] eller Fédération générale des Travailleurs de Belgique [FGTB, franska].
- Kristdemokratiska Confederation of Christian Trade Unions – Algemeen Christelijk Verbond [ACV, flamländska] eller Confédération des Syndicats Chrétiens [CSC, franska].
- Liberala General Confederation of Liberal Trade

Unions of Belgium – Algemene Centrale der Liberale Vakbonden [ACLVB, flamländska] eller Centrale Générale des Syndicats Libéraux de Belgique [CGSLB, franska].

Protesterna i slutet av förra året inleddes den 6 november då hundratusentals personer demonstrerade i Bryssel. Därefter anordnades det varje måndag lokala strejker och punktaktioner i stad efter stad, som kulminerade i den landsomfattande generalstrejken den 15 december. Protesterna var en styrkeuppvissning från de tre fackliga centralorganisationerna även om det inte resulterade i några omedelbara förändringar av regeringens åtstramnings- och privatiseringspolitik.

Kampen mot den antisociala EU-politiken i Belgien trappas nu upp på nytt. 10.000 fackliga aktivister deltog i en facklig samling den 11 mars. Under veckan från den 31 mars till den 3 april hölls massdemonstrationer i var och en av de 10 belgiska provinserna. Den 31 mars och den 1 april genomföre ett mindre järnvägsfack en 48-timmarsstrejk.

De offentliganställdas fackföreningar genomförde en ny samling den 19 mars och den 20 mars demonstrerade vårdpersonal i Flandern. Den 24 mars var det en ny massdemonstration för offentliganställda, denna gång i Antwerpen. Planen är att en generalstrejk i offentliga sektorn ska genomföras den 22 april.

Enligt kristdemokratiska CSC kan det nu bli aktuellt med ännu en generalstrejk eller rentav ett icke tidsbestämt strejkande för att pressa fram samtal och eftergifter från regeringen. Det förs en debatt om en ny nationell demonstration som upptakt till en generalstrejk på 48 timmar, där arbetarna får rösta om fortsatt strejk efter de första 48 timmarna, någonstans runt den 1 maj.

Hugo [Gösta] Torstensson

Motståndsmän kritiserar Syriza

Manos Glezos, en legendarisk motståndsmän som den 30 maj 1941 rev ner den nazistiska hakkorsflaggan från Akropolis i det av tyskarna ockuperade Aten, har i decennier varit en av Greklands viktigaste politiker och kulturpersonligheter och utnämns till hedersdoktor vid fyra olika universitet. Han är i dag 93 år gammal, men deltar aktivt i protesterna mot de utländska fogdarna [vilket framgår av nedanstående bild].

Nazistregimens respons på Glezos nedrivande av naziflaggan, blev att han dömdes till döden i sin frånvaro. Han blev arresterad av de tyska ockupationsstyrkorna den 24 mars 1942 och blev fängslad och utsatt för tortyr. Som en effekt av denna behandling drabbades han av tuberkulos.

Han blev arresterad den 21 april 1943 av de italienska ockupationsstyrkorna och tillbringade tre månader i fängelse. Den 7 februari 1944 blev han arresterad ytterligare en gång, denna gång av de grekiska nazistkollaboratörerna. Han tillbringade ytterligare sju och en halv månad i fängelse, innan han lyckades fly den 21 september samma år.

Förra året anslöt Manos Glezos sig till vänsterpartiet Syriza och röstades in i EU-parlamentet med fler röster än någon annan kandidat i valet.

Manos Glezos är minst sagt kritisk till Syrizaregeringens så kallade februariöverenskommelse med Eurogruppen och Brysselgruppen [före detta Trojkan].

– Jag ber det grekiska folket om ursäkt för att jag deltog i denna illusion, säger Manos Glezos.

Hugo [Gösta] Torstensson

Manos Glezos, legendarisk motståndsmän

Manos Glezos tillsammans med Mikis Theodorakis

Manos Glezos, 93 år, i sammandrabbningar med polis i samband med protester mot Trojkans åtstramningspolitik

Fri marknad – inget för svenska företag

Kolonialismens dagar är över sedan länge, nu gäller frihandel och konkurrens på lika villkor – eller hur? Inte riktigt.

Är du en misslyckad entreprenör? Kan du inte hävda dig i frihandelns dagar, känner du dig ensam och behöver en mäktig beskyddare? Oroa dig inte, det finns en lösning. Åk till Afrika, och den svenska staten kommer att hjälpa dig att slå ut konkurrenterna. Dessutom får du chansen att framstå som en god själ, de fattigas vän och de mänskliga rättigheternas riddare.

Jag befinner mig på Hotell Sheraton i Stockholm. Det är dags för kapitalistkonferens. Temat är "Afrika – Möjligheternas marknad". Här har ett 50-tal svenska kapitalister samlats för att få råd och tips om hur de ska tjäna pengar i Afrika – framtidens stora tillväxtkontinent.

Huvudtalare är ingen mindre än Carl Bildt, den tidigare utrikesministern, som berättar för de närvarande: "Sju procents tillväxt, det växer så det bara dånar! Råvarubooomen avtar, tjänstesektorn kommer, det är ett skifte på gång." Att det är just Afrika som intresserar företagen är inget mysterium. Resten av världen är ju redan övermättad med produkter.

Det vattnas i munnen på de närvarande kapitalis-

terna när de räknar ut hur många konsumenter som kommer att se dagens ljus i Öst- och Västafrika de närmaste decennierna. Mobiler! Smink! Kreditkort! Bilar! Här ska krängas! Kina har redan investerat stort, och det gäller att säkra Europa en plats när det hela tar fart.

På konferensen blandas nya entreprenörer med garvade kapitalister som varit i Afrika sedan kolonialismens tid. Ericsson etablerade sig där redan 1896 och dess företrädare berättar: "600 miljoner människor i Afrika väntar på att kopplas upp! Tyvärr är det mycket krig, men då finns ju den här flykting-appen så att man kan hitta sina släktingar." En bankir berättar entusiastiskt att 80 procent av alla invånare i Afrika inte har ett bankkonto: tänk den som får förse dem med det!

Ambitioner saknas inte. Två ungdomar som börjat importera cashewnötter utropar: "Vi ska bli Gambias största arbetsgivare!" Svenskan Marie Englesson ska bli störst på smink i Tanzania. Alla kvinnor som tjänar över tio dollar om dagen är hennes målgrupp. "Potentialen finns här just nu. Går jag för långsamt fram tar någon annan chansen", säger hon till tidningen Entreprenör. Hennes konkurrenter är små, lokala butiker.

Så långt allt i sin ordning: business as usual. Kolonialismens dagar är över sedan länge, nu gäller frihandel och konkurrens på lika villkor – eller hur? Inte riktigt.

De svenska kapitalisterna har nämligen en fördel som de lokala butikerna inte har: en stat som håller dem om ryggen. Swedfund, statens egna riskkapitalbolag, och Svensk Exportkredit ger dem lån. EKN [Exportkreditnämnden], försäkrar företagen mot utebliven betalning – det vill säga, om allt går åt pipan någonstans i Sudan behöver du inte vara rädd att förlora dina pengar, svenska staten går in och täcker upp! Business Sweden hjälper dem att nå ut för att sälja produkterna. Är du ett vård företag kan du få speciell hjälp av halvstatliga Swecare, vars vd berättar:

”Vi från Sverige är kända på grund av vårt bistånd och vårt politiska engagemang vilket gör att vi har ett starkt varumärke och att många vill göra affärer med oss.”

Och ambassaderna visar dem runt i landet, fixar kontakter och förklarar hur den lokala kulturen fungerar.

”Vi jobbar BARA i länder med svensk ambassad”, berättar en kapitalist.

Men kanske det mest chockerande av allt: bland de som hjälper svenska företag finns numera även biståndsorganet Sida. Generaldirektör Charlotte Petri Gornitzka berättar att Sida har en ny roll, mycket närmare näringslivet: ”Vi brukade vara givare, nu är vi partners. Det är en win-win-situation.” Hon berättar hur svenska företag kan göra för att söka stöd för sin Afrikasatsning. Till exempel arbetar Sida tillsammans med Volvo för att utbilda mekaniker i Etiopien. Petri Gornitzka understryker att det inte är något tvång på att de som utbildar sig måste arbeta just på Volvo.

En företagare har inte riktigt fattat och frågar försynt: ”Men, får man göra vinst om man söker pengar av er?” ”Det är klart ni ska göra vinst!” utropar Petri Gornitzka med emfas, ”vinst är hållbart! Vi har inga restriktioner på vinst!”

Tydligt klarar de svenska kapitalisterna inte att gå in i Afrika på egen hand och konkurrera med afrikanska företag på lika villkor. Nej, staten måste hålla dem i handen och ge dem pengar, försäkringar och valla runt dem på marknaden.

Hörde jag någon säga fri marknad?

Inte på den här konferensen. Här är alla glada och nöjda att pappa staten ger dem veckopeng och leder vägen för dem. I pausen minglar företrädare för stat och kapital och knyter kontakter: det är ju för allas bästa att Sverige stärker sin närvaro i Afrika, inte sant? En statlig företrädare sammanfattar det hela mycket elegant: ”Vi hjälper den osynliga handen att bli starkare.”

Och som avslutning sjunger alla välgörenhetens lov. Svenska företag är inte som andra, vi reducerar fattigdom, har genusperspektiv och räddar drunknande! Vi hjälper människor, vi sätter ordet hållbarhet framför allt vi gör, vi är inte som kineserna, vi har moral! Sedan är det snittar och vitt vin och alla som vill får mingla med Bildt.

Kajsa Ekis Ekman

Aktionsdag mot TTIP den 18 april

Den 18 april genomförs det en global aktionsdag mot investerings- och privatiseringsavtal TTIP. I Stockholm hålls den en demonstration på Norra Bantorget med början klockan 14.00. Arrangör: Stoppa TTIP Sweden.

Folkrörelser, fackföreningar, bönder, ungdomar, kvinnor, urfolksrörelser och gräsrotsaktivister världen över kallar till en global aktionsdag den 18 april för att stoppa de framväxande investerings- och privatiseringsavtalen som sprider sig mellan världens regioner, och istället verka för en ekonomi som sätter människor och miljö framför storföretagens maktbegär.

Avtalen som nu är på väg mellan Europa och Nordamerika gömmer sig bakom oskyldiga förkortningar som TTIP, CETA och TISA men innebär omfattande ingrepp i demokratiska principer och länders möjligheter att värna miljö och sociala rättigheter.

De senaste decennierna har folk världen över kämpat för matsuveränitet, för gemensamma nyttigheter, för att försvara jobben, för Moder jord, för integriteten på internet och för att återta demokratin. Längs vägen har rörelserna vuxit, röster blivit hörda och viktiga segrar vunnits.

Tillsammans kan vi stoppa avtalen som nu är på väg och vända de negativa effekterna av tidigare avtal. Vi kan föra fram våra alternativ som sätter mänskliga rättigheter före storföretagens makt och privilegier.

Här i Sverige sätter vi målet att stoppa TTIP-avtalet mellan EU och USA.

Stoppa TTIP Sweden säger:

- Ja till demokratin – Nej till storföretagens rätt att stämma stater för demokratiskt fattade beslut.
- Ja till matsäkerhet och rätten till lokal produktion – Nej till Agroindustrins makt över våra livsmedel
- Ja till sociala rättigheter på jobbet och solidaritet mellan de arbetande – Nej till social dumpning och urholkning av arbetsrätten.

Eva-Britt Svensson

Moderaterna önskar tysk låglönepolitik

Moderaternas ekonomisk-politiska talesperson Ulf Kristersson sneglar mot de tyska kritiserade låglönejobben, något som Svenska Dagbladet rapporterar om. Han har siktet inställt på en låglönepolitik som drastiskt skulle försämra villkoren på den svenska arbetsmarknaden.

Länge var den tyska jobbmodellen omhuldad. Men de senaste åren har modellen granskats och en annan bild framkommit. Över sju miljoner tyskar har nu vad som kallas för "minijobs", skattebefriade arbeten med en högsta ersättning på 450 euro i månaden. Sedan modellen infördes har antalet låglönejobb skjutit i höjden och Tyskland har i dag den högsta andelen låglönejobb i Europa.

Från fackligt håll har låglönejobben kallats för organiserad löne- och social dumping. Anställningarna har inte blivit en väg till ett heltidsjobb utan låser i stället in arbetare i jobb med låga löner och noll trygghet. Framför allt är det kvinnor som har fastnat i den här låglönefällan. Kvinnor som i dag sliter på jobb, utan att vara försäkrade, och utan möjlighet att klara sig på sin lön.

"Runt om i Europa ser vi hur marknaden för skitjobb växer i spåren av krisen. Europeiska löntagare lever i dag under allt större press och otrygghet. När arbetare tvingas ta jobb som det inte ens är möjligt att överleva på – som i fallet med de tyska låglönejobben – minskar möjligheten att ställa krav på rimliga villkor", kommenterar Yonna Waltersson som är chefredaktör på Dagens Arena.

Eva-Britt Svensson

EU tappar mark gentemot USA

EU:s samlade produktion är 0,2 procent lägre än innan krisen 2008 till skillnad från USA där ekonomin tagit fart och ökat med 8 procent. Det visar Business Europes reformbarometer för våren 2015.

Den europeiska arbetsmarknaden har drabbats hårt av den ekonomiska krisen som inleddes för sju år sedan. Sedan 2008 har fem miljoner arbetstillfällen försvunnit i EU, jämfört med USA där det skapats en miljon jobb, enligt Business Europes Reformbarometer.

Rapporten pekar ut ett antal länder i Europa med omfattande problem. Länderna i södra Europa dras fortfarande med hög arbetslöshet och svaga statsfinanser.

Samtidigt skickas en varningssignal till länder som Sverige och Finland, som traditionellt varit väldigt konkurrenskraftiga, med stark tillväxt och hög sysselsättning. I rapporten varnar man för att länderna nu

riskerar att tappa mark som ett resultat av en oförmåga att bibehålla ett ledande företagsklimat. Jonas Frycklund, ekonom på Svenskt Näringsliv, förklarar det haltande svenska företagsklimatet i Sverige med att reformtakten i landet gått ned de senaste åren. Han vill se fler avregleringar.

– Arbetsmarknaden och bostadsmarknaden är två områden där det behövs avregleringar. Dessutom måste regelbördan för företagen minska, säger Jonas Frycklund.

Säga vad man vill om svenska kapitalister, men de får aldrig nog.

Jan-Erik Gustafsson

Finns det bara en ideologi för EU?

– Om man säger att det bara finns en ideologi för Europa, och att det bara finns ett sätt att göra saker och ting, vad är då poängen med regeringar? Om man oavsett bara har ett alternativ, vad är då poängen med EU-parlamentet eller nationella parlament?

Det säger Asimina Michailidou vid Arena senter för europaforskning till norska Klassekampen. Den grekiska forskaren menar att demokratin i Europa är under allvarlig press efter att den nya vänsterregeringen i Grekland möter stängda dörrar i sitt försök på att göra slut på nedskärningspolitiken som har lagt landet i grus och spillror.

– Nu måste vi bestämma oss för om vi har demokrati i Europa eller inte, säger Michailidou.

Anna-Lisa Eneroth

EU vill värna de egna monopolen

Det går inget vidare för kommissionär Cecilia Malmström. Motståndet mot TTIP, det planerade frihandelsavtalet mellan EU och USA tilltar, trots ansträngningarna att vända opinionen. Folk ogillar den medföljande ISDS-mekanismen, tanken att företag med hjälp av jurister i en skiljenämnd ska kunna överpröva beslut fattade i demokratisk ordning.

Det ska inte bli några "vip-domstolar där man kan köpa sig förtur", försäkrar Malmström i Dagens Nyheter. Skiljedomsförfarandet handlar bara om frihandel. Lika rättigheter för alla.

Det är förstås lite si och så med den jämlikheten. Endast världsomspännande storföretag kan investera mångmiljonbelopp i rättsprocesser mot främmande stater.

John Danilovich, generalsekreterare vid International Chamber of Commerce, varnar i Financial Times (9 februari) för att stryka ISDS ur avtalet. Det skulle nämligen göra det svårare att påtvinga andra länder motsvarande klausuler. Förhandlingarna mellan USA

och EU handlar om att med "en förstklassig standard" öppna världen för en "expansion av de globala investeringsflödena".

Vita huset driver för tillfället kampanj för sina it-jättar. Bolag som Microsoft, Google och Facebook sägs vara utsatta för "digital protektionism" när främmande länder söker begränsa deras monopol och skydda medborgare och företag mot den amerikanska massövervakningen av nätet.

Det är frihandeln; värna de egna monopolen, öppna resten av världen för en konkurrens utan hämningar.

Mikael Nyberg

Kommer EU att godta Syrizas reformlista?

Sedan vänsterpartiet Syriza kom till makten i slutet av januari har oenigheten mellan Grekland och övriga euroländer varit betydande. En uppgörelse om en förlängning av det grekiska krisprogrammet, som euroländerna förespråkade, nåddes först på efter flera försök.

I uppgörelsen lovade regeringen att komma med en lista över reformer för godkännande av övriga euroländer. Men Greklands första lista underkändes och regeringen dikterades komma med en mycket mer detaljerad version. Det är denna "reformlista" som ekonomiminister Giorgos Stathakis nu hoppas ska få långivarnas godkännande.

Grekiska tidningen Kathimerini rapporterar att den reformlistan består av en blandning av regeringspartiet Syrizas vallöften men även åtgärder som långivarna efterfrågat. Någon höjning av pensionsåldern ingår dock inte och inte heller andra reformer som påverkar grekernas inkomster, enligt regeringstalespersonen Gavriil Sakellaris.

Hugo [Gösta] Torstensson

Kan vi få våra pengar tillbaka?

"De svenska storbankerna levererar återigen rekordresultat och skryter om att de numera står starka på egna ben. Det borde därmed vara läge att återlämna en mycket generös gåva från svenska folket," det konstaterade Andreas Cervenka i Svenska Dagbladet redan i höstas.

Det går bra för de svenska bankerna. Förra året förväntades de fyra storbankerna göra en sammanlagd vinst på 105 miljarder kronor, enligt Inquiry Financial.

Bankernas starka självförtroende gick inte heller att ta miste på i ett inlägg som branschens lobbyorgan Bankföreningen skickade ut för några månader tidigare. Den korta skriften handlade om statens roll som garant för bankerna, det vill säga att skattebetalarna

står för riskerna om det skiter sig.

"Det är ingen oviktig fråga eftersom Riksbanken för några år sedan räknade ut att denna tysta garanti var värd 30 miljarder kronor per år för bankerna i form av lägre upplåningskostnader, vilket då motsvarade drygt hälften av bankernas vinster", konstaterade Andreas Cervenka som menade att om inte annat indikerar dagens vinstnivåer att bankerna borde ha råd att göra rätt för sig och att vore klädsamt om staten och finansminister Magdalena Andersson såg till att svenska folket fick tillbaka sina 34 miljarder.

Therese Rajaniemi

Danmark sparkar mot flyktingarna

I krisens Europa riktar nu Socialdemokraterna i Danmark udden mot flyktingar och invandrare med en reklamkampanj med texten "Stramare asylregler och fler krav på invandrare" och "Kommer du till Danmark ska du arbeta". Vänsterpartiet Enhedslisten gör precis tvärtmot och riktar udden mot kapitalet i en serie annonser.

"Kommer du till Danmark ska du betala skatt - många multinationella företag opererar i Danmark utan att betala en krona i skatt. Jag önskar ett samhälle där också de rika bidrar." Det är Enhedslistens budskap som riktar udden mot det riktiga problemet i krisen, kapitalet.

Det är en farlig utveckling vi ser i stora delar av Europa. När måste vänstern och arbetarrörelsen återigen ta initiativet. För varje dag som går blir det allt mer uppenbart att bara vänsterpolitik kan lösa krisen. Som Enhedslistens Stine Brix säger:

– Nasserne sidder på de multinationale selskabers direktørgange – ikke i de syriske flygtningelejre. Spark opad, ikke nedad!

Jonas Karlsson

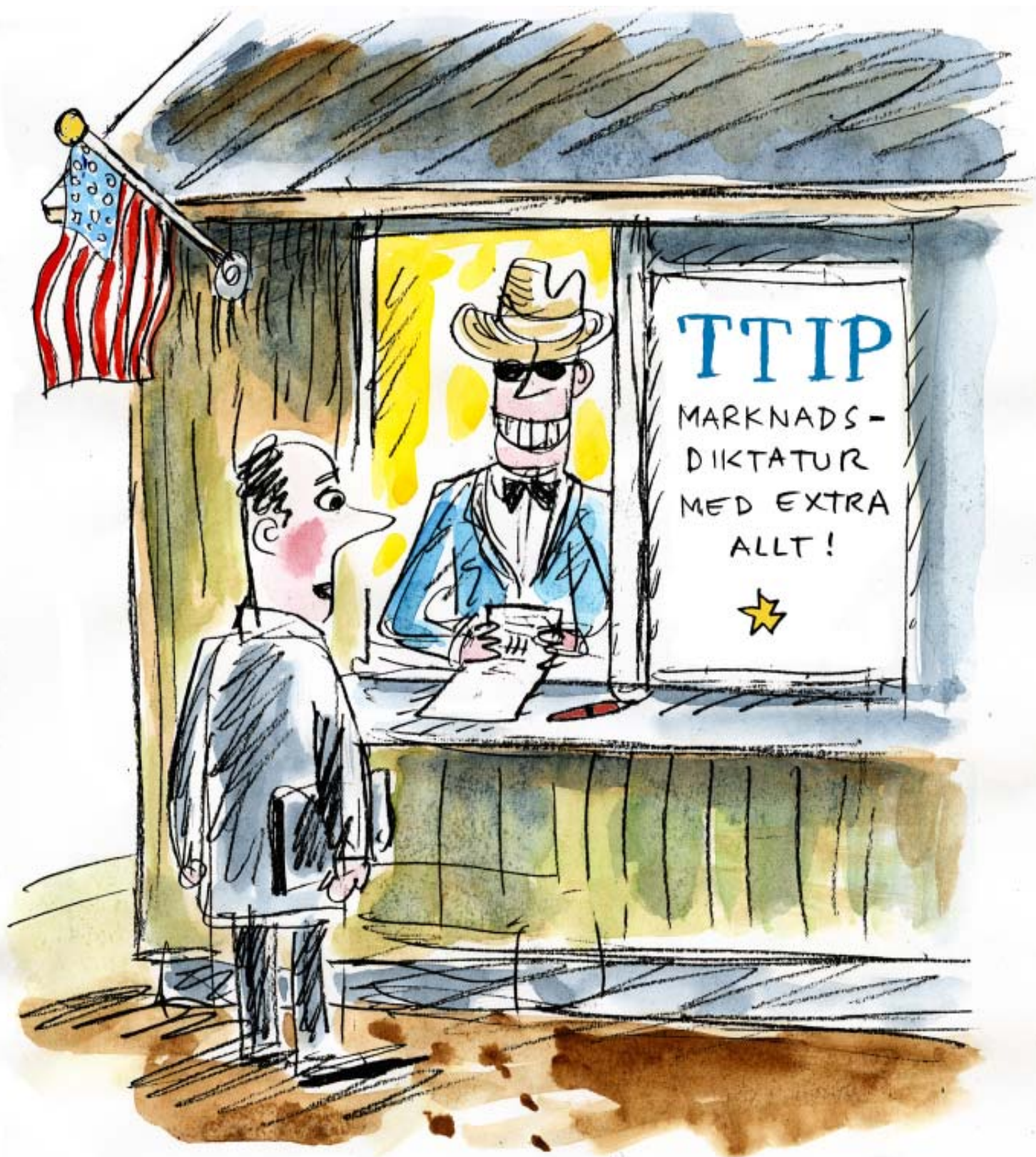
Enhedslisten växer så det knakar

I kommunvalet 2013 i Köpenhamn, fick vänsterpartiet Enhedslisten starkt framåt. Partiet blev näst störst i hela huvudstaden med 20 procent av rösterna och allra störst i vissa stadsdelar som Nørrebro med 27 procent.

Enhedslisten är ett parti till vänster om Vänsterpartiets motsvarighet, Socialistisk Folkeparti. En av de frågor som partiet prioriterar är att Danmark ska lämna EU. Man har också som målsättning att avskaffa kapitalismen [jämför Vänsterpartiet i Sverige].

Enligt en opinionsundersökning i januari är Enhedslisten numera Köpenhamns största parti. Det ska bli mycket intressant att se hur stort partiet blir i nästa folketingsval som kommer att hållas senare i år.

Gösta [Hugo] Torstensson

TTIP med Robert Nybergs sylvsassa penna

Robert Nyberg, en av Sveriges absolut skickligaste satirtecknare med uppdragsgivare som Aftonbladets ledarsida, Fackförbundet Kommunal och en lång rad fackförbundstidningar.

Robert är också engagerad i Folkrörelsen Nej till EU och en av våra mest publicerade och uppskattade medarbetare i Kritiska EU-fakta och andra EU-kritiska

publikationer som [eu och facket]. Som vanligt har han gjort en bild som talar för sig själv, denna gång om TTIP, det transatlantiska handels- och investeringsavtal mellan EU och USA, som sedan flera år förhandlas bakom stängda dörrar utan insyn för journalister och framför allt de folk som avtalet kommer att drabba.

Hugo [Gösta] Torstensson

Solidaritetsdag med det grekiska folket

När Podemos EU-parlamentariker Miguel Urbán deltog på World Social Forum, i Tunis i början april, hävdade han att Europeiska Centralbankens ordförande Mario Draghi försökt provocera de grekiska bankerna att ställa in inbetalningarna för att kunna rättfärdiggöra ett tillfälligt avlägsnande av Grekland från den gemensamma valutan. Draghi mötte nyligen vänsterledamöterna i EU-parlamentet och gjorde klart att Centralbanken räknade på vad det skulle kosta att ta bort Grekland från euron. Det är alldeles uppenbart att trojkan bestämt sig; det grekiska exemplet att utmana det nyliberala projektet får inte på några villkor tillåtas bli en europeisk trend.

När vi talar om EU, IMF och ECB som kapitalets verktyg måste vi vara på det klara med att det inte bara är i byråkratisk bemärkelse utan också i konkret politisk bemärkelse. Följderna av det grekiska valet visar detta med all önskvärd tydlighet; det finns ingen systemupprätthållande lagbundenhet som motiverar de europeiska institutionerna att blanda sig i nationalstaters demokratiska processer, det finns bara ekonomiska intressen och metoder att säkra dessa intressen.

De nyliberala institutionerna är inte några ansiktslösa byråkratiska apparater utan de är arenor genom vilka kapitalet mobiliserar sina styrkor. Det är i den belysningen helt logiskt att en institution som ECB, som saknar all form av demokratisk kontroll, agerar mot demokratiskt fattade beslut. Vad Miguel Urbán föreslår är egentligen inget radikalt utan endast genomförandet av oberoende revisioner av de offentliga finanserna i olika länder, under medborgarnas demokratiska kontroll. Alla har rätt att veta vad de

gemensamt ägda tillgångarna används till.

Utifrån en sådan revision går det att avgöra vilka delar av en statskuld som är legitim och vilka som är illegitima och tagna utan hänsyn till folkets intressen och mandat – såsom lånen i början av den finansiella krisen 2008. Eric Toussaint, doktor i statsvetenskap och ledamot av Attacs vetenskapliga råd i Frankrike, menar att om ingen granskning sker så finns det heller ingen lösning på frågan om legitim kontra illegitim skuld och inga möjligheter till en verklig förändring i ett skuldsatt land. Målet med oberoende revisioner är enligt Toussaint varken skuldsanering eller omstrukturering av skulderna, utan att avgöra vilka delar av skulden som inte tillhör folket. Om detta genomförs i Grekland skulle exemplet följas av andra länder i Europa. Det är just detta ECB fruktar och försöker förhindra.

Motkrafterna har inte alls samma gynnsamma positioner som kapitalet. Vi kan inte verka genom apparaterna, bortom allmän insyn. Vår arena är plenumet och gatan, vår styrka ligger i förmågan att mobilisera. Miguel Urban menar att bästa sättet att bistå Grekland är en europeisk folklig mobilisering för att försvara regeringen i Aten och på så sätt möjliggöra att granskningen av skulderna sprids till andra länder: "Vad jag har krävt på detta världsforum är att vi ska försvara ett folks suveräna rätt att fatta sina egna beslut, utan utpressning". Vidare uppmanade han oss att i demonstrationerna på Första maj mobilisera till försvar för det grekiska folkets och hela södra Europas rätt att fritt besluta om sin egen politiska framtid.

Låt oss anta Urbans uppmaning – låt oss göra Första maj till en solidaritetsdag med det grekiska folket. Slut upp bakom kravet på en avskrivning av Greklands illegitima skuld!

Marco Jamil Espvall

Varning för Syrizas sammanbrott

– Antingen ändrar vi kurs, eller slutar detta med en total kollaps av hela Syriza projektet och en fortsättning av exakt samma ekonomiska chockpolitik som har förstört Grekland.

Det säger en medlem av centralkommittén i den grekiska regeringspartiet Syriza, Stathis Kouvelakis, till den norska dagstidningen Klasskampen.

Kouvelakis undervisar i politisk teori vid Kings College i London och är en av de mest uttalade interna kritikerna av ledningen i det egna partiet.

Enskilda vänsterbedömare, både i Grekland och internationellt, har kallat Syrizaregeringens nya avtal med EU "kapitulation" och "svek". Kouvelakis anser dock inte att det finns skäl för anklagelser mot ledningen för förräderi.

– Det finns ingen mening med att tala om förräderi eller att de har sålt sig. Det motsvarar inte vad som hänt. I förhandlingarna gjorde ledarskapet så gott de kunde, men de gjorde det i grunden fel, och föll i en fälla, säger Kouvelakis per telefon från London.

– **Det är vansinne. Efter tuffa förhandlingar**, ingick statsministern Alexis Tsipras i stora kompromisser och slöt en nytt tillfälligt låneavtal med EU, Internationella valutafonden [IMF] och Europeiska centralbanken [ECB]. Detta har utlöst stora interna diskussioner inom Syriza, som hade kämpat för att bryta med nedskärningarna politiska borgenärer har påtvingat Grekland under de senaste fem åren.

Den så kallade vänsterplattform, vilket motsvarar ungefär en tredjedel av Syrizas centrala ledning, är mycket kritisk till det avtal som regeringen har undertecknat. De tror att det förhindrar Syriza vid genomförandet av sitt politiska program, det så kallade Thessaloniki programmet. Samtidigt tror de att interim-savtalet inte stärker Grekland förhandlingsposition inför kommande förhandlingar om ett permanent avtal om skuld- och lånevillkor i juni.

Kouvelakis tror istället sådana förhandlingar under rådande stämningar kommer att avslutas med minst lika stränga överenskommelser som grekerna har kämpat med under de senaste åren.

– Ansvaret för detta ligger hos ledningen, med Tsipras, vice premiärministern Yannis Dragasakis och finansministern Yanis Varoufakis, men i ännu högre grad i den politiska illusionen att man kan åstadkomma något positivt inom ramen för EU och mer specifikt inom euroområdet. Nu har vi visat att detta inte är möjligt. Men vi har fortfarande människor som vägrar att diskutera detta på allvar. Det är galenskap, åtminstone om man vill bryta med nyliberalismen och nedskärningspolitiken, sade han.

Kouvelakis anser ledningens misstag i första hand gäller tron att de kunde rulla tillbaka

Stathis Kouvelakis

nedskärningspolitiken utan " trovärdiga hot att lämna euroområdet." Sedan 2012, har Syriza fört undan kritiska frågor om euron till bakgrunden och mer eller mindre lovat att partiet se till att bibehålla euron. Kouvelakis menar att ledningen därför har lagt ner de tre enda vapen Grekland faktiskt har i förhandlingarna med sina fordringsägare:

- Införande av kapitalkontroller för att förhindra att pengar lämnar landet.
- Hota med att inställa skuld amorteringar.
- Hota att lämna euron.

– Alla dessa vapen leder i samma riktning: till en brytning med det befintliga regelverket och en brytning med euroområdet, eller åtminstone hot om det, säger Kouvelakis.

– Men för att detta ska vara trovärdiga hot, måste du vara både tekniskt och politiskt förberedd. Du måste ha förberett hela samhället på denna strategi. Partiets vänster har hävdade detta sedan krisen bröt ut, men majoriteten av partiet har mindre och mindre varit upptagna med eurofrågan, menar han.

Regeringens försvarare påpekar att Syriza fick förhandlingarna rakt i ansiktet direkt efter valsegern, och de var utsatta för ett smutsigt spel från de övriga euroländerna, och att det tillfälliga avtalet nu köpt Grekland tid. Kouvelakis anser dock "allt detta var helt förutsägbart".

– Det är sant att ledningen utsattes för ett enormt tryck och att ett krig har förts mot dem. Men de borde ha förberett sig. De trodde att motpart skulle säga "ni är snälla gossar och Varoufakis är en stilig ekonom, så låt oss ge honom vad han vill ha"? Vilken värld tror du att du lever i om du tror på det här? Nej, man måste vara beredd på borgenärernas diktat om nedskärningar tror Kouvelakis att konkreta förberedelser för att lämna euron är den enda utvägen.

– Detta är den enda verkliga frågan för Syriza och kärnan i allt som händer runt Grekland. Antingen använder Syriza och regeringen dessa fyra månader för

att öppna upp för en sådan diskussion och sådana förberedelser, eller att kasta bort tid, varvid allt kommer att sluta i katastrof mycket snabbt.

Kommer Syriza att krossas om inte strategin ändras till venstreplattformens eurolinje?

– Med tanke på de medel man måste använda, så ja. Det vi diskuterar är vad som behövs för att Syriza skall genomföra sitt Thessalonikiprogram. Det är frågan här, inte att ersätta ett program med ett annat, utan att införa vad som var ett minimikrav och ett löfte till det grekiska folket; begränsade men vitala åtgärder som utgör en verklig brytning med nedskärningarna och chockterapi.

Tror du att den hårda verklighet ledarskapet mötte i sina förhandlingsmöten i euroområdet kommer att ändra dess syn på euron?

– Jag vill tro att Tsipras är intelligent och mentalt och intellektuellt flexibel nog att förstå att han behöver andra kort att spela med i en nära framtid. Han har vissa kvaliteter som en politisk ledare, vilka han har visat.

Men hur ska Tsipras göra för att förbereda den grekiska befolkningen för Grexit?

– Han måste uttrycka samma politiska ståndpunkter som han gjorde före 2012. Han måste säga att euron inte är en fetisch, att vi verkligen vill genomföra vårt program och att det inte finns någon gräns som vi förväg satt för oss själva att få det. Han måste säga att om det innebär "Grexit", kommer han att genomföra

sitt program ändå.

Omröstningar, visar dock att 80 procent av den grekiska befolkningen fortfarande vill behålla euron.

– Men om du frågar greker om vad de vill välja mellan att behålla både nedskärningspolitiken och euron, eller att bryta med nedskärningspolitiken och riskera Grexit, då tror jag folk är mycket mer kluven, troligen med en majoritet av dem som vill ha en brytning, förvisso bland dem som röstar för Syriza. Poängen är inte om vi är för eller emot euron i sig. Frågan är om vi kommer att ha euron till varje pris, inklusive kostnaden för att följa samma politik under ytterligare de närmaste åren? Vill vi verkligen ha detta samhälle?

– I juni regeringen kommer att tvingas på knä. De har i någon mån redan tappat fart. Deras händer är bundna under de första fyra månaderna. Detta kommer att bli en mycket tuff stress för Syrizas sociala bas, eftersom de till och med juni kommer bara kommer att se marginella och icke-ekonomiska förbättringar, säger Kouvelakis.

– Så om man i juni inte har ändrat position, då Grekland kommer att avslutas med ett tredje memorandum, som i bästa fall kommer att vara identiskt med det tidigare, och Syriza kommer att avkrävas ett godkännande av samma drakoniska nedskärningar som den förra regeringen.

Eirik Grasaas-Stavenes

Återtagande av välfärden hotas av TTIP

Det kontroversiella handels- och investeringsavtal som förhandlas sedan flera år mellan EU och USA, Transatlantic Trade and Investment Partnership [TTIP], har främst kritiserats för att det innehåller en odemokratisk tvistlösningsmekanism, ISDS, som innebär att amerikanska bolag kan stämma den svenska staten och vice versa.

En farhåga som hamnat i bakgrunden är att TTIP kan stänga dörrarna för återkommunalisering av privatiserade verksamheter. EU:s handelskommissionär Cecilia Malmström har försäkrat avtalets kritiker om att denna tolkning är felaktig.

Nu visar läckta dokument från EU-kommissionen, Cecilia Malmströms arbetsgivare, att kritikernas farhågor är motiverade. BBC avslöjar att Storbritanniens offentliga sjukvård faller inom ramen för TTIP:s tvistlösningsmekanism. Det innebär att amerikanska bolag som tagit sig in på den brittiska vårdmarknaden kan stämma regeringen om den vill förstatliga verksamheterna.

Den svenska regeringen är, föga förvånande med marknadsossen Stefan Löfven som partiledare, positivt inställd till TTIP, men inbördes splittrade om ISDS. Om avtalet går igenom i nuvarande form kan det innebära att Sveriges välfärdsvksamheter inte kan återföras i gemensam [demokratisk] ordning med mindre än att vi bryter mot det nyliberala TTIP.

I gengäld kan vi få desto fler privata skolor, vårdcentraler och hemtjänstbolag drivna av amerikanska och kanadensiska företag, som sedan kan stämma den svenska staten om den vill bringa tillbaka de privatiserade verksamheterna i statens, landstingens eller kommunernas regi och därmed stoppar de multinationella vårdprofitörernas framtida vinstkalkyler.

Uno Kenstam

Det dånar uti rättens krater

Ett grekiskt utträde ur eurozonen skulle få allvarliga konsekvenser för hela eurozonen och äventyra andra länders medlemskap, varnar ratinginstitutet Moody's rapporterar Svenska Dagbladet.

Moody's analytiker räknar med en begränsad omedelbar finansiell effekt om den grekiska krisen slutar med vad som kallas Grexit, alltså att krislandet lämnar valutaunionen. Men om ett land lämnar en union som enligt gällande fördrag [grundlag] utformats för att inte kunna upplösas skulle det, enligt Moody's analytiker, oundvikligen leda till frågor om vad andra euroländer med liknande problem kommer att göra.

Spanien går till val i slutet av hösten och vänsterpartiet Podemos är största parti i opinionsundersök-

ningarna. Detsamma gäller för vänsterpartiet Sinn Fein på Irland och i Portugal håller det på att bildas ett brett vänsterparti med Syriza och Podemos som förebilder. Fortsättning följer sannolikt i andra medlemsländer.

”Upp, trälar uti alla stater, som hungern bojar lagt uppå! Det dånar uti rättens krater, snart skall upp-brottets timma slå. Störtas skall det gamla snart i gruset”, som det heter i Internationalen.

Ett nytt progressivt och demokratiskt europeiskt samarbete kan bara uppstå på ruinerna av storföretagens och högerpolitikernas EU.

Eva-Britt Svensson

Handel i konflikt med demokratin

”Den nya tidens handelsavtal står ofta i konflikt med demokratin. Problemet är politiker som bara ser företagsvinster”, skriver Mikael Feldbaum i Dagens Arena [19 mars]. Han fortsätter:

”Det är enkelt att vara för frihandel så länge det handlar om att sänka tullar. De flesta är överens om att det inte är smart att göra vissa importerade varor dyrare för att skydda en viss grupp inhemska producenter. Bättre då att man producerar något som går att konkurrera med på världsmarknaden.

Men att använda det här argumentet för att försvara den nya tidens handelsavtal som det mellan EU och USA, TTIP eller mellan EU och Kanada, CETA, är inte relevant. Dagens handelsavtal handlar inte om tullar, de handlar om investerarskydd, regleringar och patentskydd.”

Tsipras ger inte vika för EU

Enligt ett gemensamt uttalande natten till 19-20 mars av ordförandena för Europeiska rådet, EU-kommissionen och Eurogruppen kommer den grekiska regeringen ” att presentera en fullständig förteckning över särskilda reformer under de närmaste dagarna ” i ett försök att påskynda förhandlingarna och möjliggöra utbetalningen av ytterligare pengar från räddningsstödet.

Greklands premiärminister Alexis Tsipras, som inte stod bakom uttalandet, berättade för pressen att ”Det är klart att Grekland inte är skyldigt att genomföra åtstramningsåtgärder [...] Grekland kommer att presentera sina egna strukturella reformer, vilka man kommer att genomföra.”

Tsipras och Syriza låter sig inte styras från Bryssel och Berlin, till skillnad från de båda kollaboratörerna Samaras och Papandreou. Vart den konflikten slutar vet bara framtiden, men jag betvivlar att Grekland – med eller mot sin vilja – inte kommer att fortsätta Euroland efter EU:s midsommartoppmöte.

Eva-Britt Svensson

EU-kommissionär varnar för Grexit

EU:s ekonomikommissionär Pierre Moscovici menar att Grekland inte kan hållas kvar i valutaunionen till vilka villkor som helst.

– Vi kommer inte ha kvar Grekland i eurozonen till vilket pris som helst utan under strikta villkor som är acceptabla för båda sidor, sade EU-kommissionär Pierre Moscovici i en intervju med tyska Die Welt den 17 mars.

I en intervju så sent som några dagar tidigare sade Moscovici att ett Grexit – att Grekland lämnar eurosamarbetet – vore en katastrof och ”slutet på början” för valutaunionen.

Pierre Moscovici har tidigare offentligt deklarerat att det inte finns någon ”Plan B” för Grekland.

Bara några timmar efter Syrizasvalseger den 25 januari uttalade Moscovici att kommissionen hoppades på en ”konstruktiv dialog” med den nya regeringen, men samtidigt betonade han på Bryssels vägnar att ”Grekland måste betala tillbaka sina skulder”.

Införandet av euron 2001 har varit en olycka för Grekland [liksom en rad andra länder i euroområdet ytterkanter.] Ett skäl är att Europeiska centralbanken sätter räntan för de stora ländernas behov, Tyskland och Frankrike, inte för ett litet lands behov, som Grekland. Ett annat skäl är att euroländerna inte längre har några egna valutor som kan användas för att parera konjunkturförändringar.

Anna-Lisa Eneroth

EU-eliten vill lönedumpa mer

Just nu diskuterar till exempel EU-parlamentet ett förslag om att upprätta en ny europeisk bolagsform för enmansbolag. De kallar det Societas Unius Personae, SUP. Om förslaget – som EU-kommissionen tagit fram – går igenom kan det få stora konsekvenser för ordningen på unionens arbetsmarknad.

De nya enmansbolagen presenteras med att det ska bli enklare för små och medelstora företag att starta och bedriva verksamhet över EU:s nationsgränser. Ett enmansbolag får inte ha mer än en ägare och inte mer än en aktie. Med en krona eller en euro i aktiekapital ska bolaget kunna registrera sitt säte i till exempel Spanien eller Litauen men bedriva all sin verksamhet i Sverige eller Grekland.

SUP-bolagen ska startas genom ansökningsformulär online och sedan ska myndigheterna på tre dagar registrera bolaget. I korthet blir det enklare att runda arbetsvillkor, avtalade löner och lagligt bestämda skattenivåer i de länder där bolaget har sin verksamhet.

Det finns ingen gräns för hur stort ett enmansbolag kan vara. Även om det bara har en ägare så kan det alltså ha i princip hur många anställda som helst.

Bolag som redan finns ska kunna ombildas till SUP-bolag och detta ska sedan kunna bli ensam ägare till andra enmansbolag.

I förslaget saknas skrivelser om arbetstagarinflytande och fackliga förhandlingar med arbetsgivare riskerar att bli omöjliga. Det har fått den europeiska fackföreningsrörelsen att reagera och döma ut förslaget. De svenska tjänstemännens centralorganisation TCO kallar förslaget för ”ett hot mot den svenska arbetsmarknadsmodellen”.

Eva-Britt Svensson

Världsfacket slåss för strejkrätten

Den 18 februari genomfördes en aktionsdag över hela världen för rätten att strejka. Manifestationen samordnades av världsfacket [International Trade Union Confederation, ITUC] i protest mot att arbetsköparna organisationer inte längre erkänner strejkrätten som en grundläggande rättighet för löntagarna.

Aktionsdagen genomfördes på grund av en tvist i FN-organet ILO som har till uppgift att värna om fackliga fri- och rättigheter i världen.

ILO antar konventioner om skydd för arbetstagare och grundläggande rättigheter i arbetslivet som brukar räknas som en del av de mänskliga rättigheterna.

ILO har en övervakningskommitté som består av företrädare för regeringar, fackföreningar och arbetsköpare. Kommittén kan kritisera länder som anses bryta mot ILO:s konventioner.

För tre år sedan började arbetsköparna [inklusive Svenskt Näringsliv] i kommittén hävda att strejkrätten inte är en grundläggande rättighet enligt konvention 87, som tidigare har varit praxis.

Övervakningskommittén kan därför inte kritisera länder som bryter mot strejkrätten.

Enligt den fackliga rörelsen och många regeringar hotar denna tvist själva grundvalen för ILO:s arbete, en trepartssamverkan för schysta villkor i arbetslivet.

Om inte strejkrätten erkänns blir de andra rättigheterna om organisationsfrihet, förhandlingsrätt och andra friheter inte mycket värda. Strejkrätten har varit en del av ILO-rätten i över 50 år. Det oerhört allvarligt att arbetsköparna inte längre erkänner denna grundläggande rättighet.

Europafacket [ETUC], som är en del av ICTU, uppmanade LO och de andra av sina medlemsförbund att på olika sätt uppmärksamma aktionsdagen den 18 februari. I Sverige var det knäppt tyst. Den annars så munvige LO-ordföranden Karl-Petter Thorwaldsson hade uppenbarligen drabbats av tunghäfta

Samtidigt påpekar ETUC att de flesta av EU:s medlemsländer har infört begränsningar av rätten att strejka, däribland Sverige som i vissa fall förbjuder fack att strejka för att kräva kollektivavtal med utländska företag som tillfälligt är verksamma i Sverige.

Hugo [Gösta] Torstensson

Utredning ska begrava vinstfrågan

Regeringen har tillsatt en utredning med det föregivna syftet att begränsa välfärdsföretagens vinster, efter en kompromiss mellan Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Skattepengar som går till privata så kallade välfärdsföretag ska stanna kvar i verksamheten. Det är grunden för utredningen som nu sjuönsatts. Man ska bland annat utreda vilka metoder som behövs för att ordna det och om det går att ställa samma krav på öppenhet och insyn som i kommunala verksamheter.

Utredningen ska gälla privata företag som verkar inom vård, skola och omsorg.

Från arbetsgivarhåll är man missnöjd med utredningen eftersom den kan komma att leda till att deras oregrerade exploatering av den offentliga sektorn kan komma att begränsas.

Från LO är man däremot mycket nöjda.

– Skattemedel ska gå till välfärd och inte till skatteparadis. Det ska finnas en transparens så att man kan följa var pengarna går till. Utredningen är helt i linje med det vi enat våra fjorton förbund kring, säger Tobias Baudin, LO:s vice ordförande, till tidningen Kommunalarbetaren.

Det märkliga är att den svenska arbetarrörelsen, socialdemokratin och fackföreningsrörelsen, inte vill slå vakt om de offentliga verksamheterna och helt enkelt säga nej till privata företags möjligheter att profitera på vård, skola och omsorg.

En del av utredningen, som bland annat handlar om hemtjänstföretag och LOV [Lagen om valfrihets-system], ska vara färdiga sent i höst och resterande delar i november 2016.

Utredningen kommer förmodligen att resultera i en kompromiss, som är än mer urvattnad än den uppgörelse som Vänsterpartiet har gjort med Socialdemokraterna. Dessutom är det så att det i riksdagen [de fem borgerliga partierna, inklusive högerextrema SD] som kommer att rösta nej till de skarpa förslag som utredningen eventuellt kommer att presentera.

Hugo (Gösta) Torstensson

Privatisering är privatisering

Nyligen tillsatte regeringen en utredning för att begränsa vinstuttag inom välfärdssektorn. Återigen betonas SVB-bolag som en rimlig alternativ bolagsform. "Statistiken visar dock att få väljer denna bolagsform, inte minst inom välfärdssektorn, och det är inte svårt att förstå varför", varför docerar Christian Holmström på sajten ekonomifakta.se.

Aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning, SVB, är i dagsläget en långt ifrån populär

bolagsform. Endast 63 aktiva SVB-bolag finns registrerade i SCB:s Företagsregister. Av dessa är 14 verk samma inom välfärdssektorn. Totalt sett har dessa bolag någonstans mellan 370–850 anställda, vilket kan sättas i relation till runt 245.000 som är sysselsatta inom den så kallade privata välfärdssektorn.

Bolagsformen infördes år 2006 och har särskilda bestämmelser i Aktiebolagslagen som framförallt gäller värdeöverföringar från bolaget. Utöver att bolagen endast får säljas till andra SVB-bolag och inte heller ombildas till vanliga aktiebolag begränsas utdelningen på satsat kapital till statslåneräntan plus en procentenhet. Statslåneräntan var vid utgången av förra året 0,83 procent vilket gör att utdelningen nästa år maximalt kan uppgå till 1,83 procent på investerat kapital.

"Bolagsformen SVB framstår inte som ett alternativ för de privata aktörer som idag är verk samma inom välfärdssektorn. Ytterst få är beredda att acceptera de risker som följer av att driva eller investera i välfärdsföretag och samtidigt avstå från alla potentiella belöningar. Antagligen kommer den pågående utredningen att landa i en liknande slutsats", förutspår Christian Holmström.

Bakom ekonomifakta.se står Näringslivets Ekonomifakta, förkortat Ekonomifakta, som är en del av Svenskt Näringsliv, Sveriges största arbetsgivarorganisation, och ska "inspirera till samtal" [dvs. bedriva propaganda] kring Sveriges "utmaningar och möjligheter" [dvs. hur den pågående privatiseringen av vår gemensamma sektor ska fortsätta].

SVB-bolag är mindre dåliga än vanliga privata aktiebolag, men det är inget alternativ för oss som vill ha en sjukvård, hemtjänst, barnomsorg och så vidare i vår gemensamma sektors regi, dvs. staten, landstingen och kommunerna.

Privatisering är privatisering, även om det finns grader i helvetet.

Hugo (Gösta) Torstensson

Byggnads kritiskt till regeringens utredning

Den 31 mars överlämnade utredningen om nya utstationeringsregler [regler för utländsk arbetskraft som tillfälligt är sysselsatta i Sverige] sitt slutbetänkande till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson. Betänkandet innehåller förslag på hur ett EU-direktiv [Genomförandedirektivet] ska införlivas i svensk rätt.

– Jag är till flera viktiga delar både besviken och kritisk till de förslag som utredningen har presenterat. Jag hade hoppats på att utredarna tagit till sig våra argument om att stå upp för den svenska modellen. Jag förutsätter att regeringen nu tar till sig vår kritik och genomför de förändringar som måste till så att utredningens förslag inte blir verklighet, säger

Byggnads ordförande Johan Lindholm.

– Arbetstagarnas representanter i utredningen föreslog att nuvarande skyldighet att ge in kollektivavtalsvillkor skulle ersättas av en skyldighet för arbetstagsidan och arbetsgivarsidan att informera om de villkor som ska gälla genom särskilt utsedda kontaktpersoner. Detta finns inte med i utredningen. Vår utgångspunkt är att parterna har ett gemensamt ansvar för att den svenska modellen ska kunna upprätthållas.

Dessutom påpekar Johan Lindholm att formuleringen i utredningen om att ett huvudentreprenörsansvar enbart avser utstationerade arbetstagare är problematisk.

– En sådan begränsning kommer att medföra tvister då arbetsgivarsidans naturliga invändning kommer att vara att arbetstagaren inte är utstationerad, menar Johan Lindholm.

Eva-Britt Svensson

Med Sverige som dåligt exempel

Den 28 januari stannade Norge under ett par timmar i en politisk strejk. De tre centralorganisationerna LO, Unio och YS protesterade mot förändringarna i arbetsrätten som den norska högerregeringen föreslagit.

Protesten gällde regeringens förslag på förändringar kring arbetstid i arbetsmiljölagen – arbeidsmiljøloven – och det nya förslaget om tillfälliga jobb.

– Förslagen innebär att många riskerar att gå från trygga till otrygga jobb, där det också blir svårare att kombinera arbete och privatliv, säger stortingsledamoten för Arbeiderpartiet Fredric Holen Bjørdal till tidskriften Lag & Avtal.

I debatten har norska LO varnat för att Norge går mot en svensk situation med allt färre fasta anställningar. I Sverige är de visstidsanställda stadigt mellan 15 och 18 procent. I Norge är de bara 8 procent.

Men regeringen Solberg, en koalition mellan högerpartiet Høyre och högerextrema Framskrittspartiet, öppnar nu alltså i ett av flera förslag som berör arbetsrätten för tillfälliga anställningar upp till ett år. Det föregivna syftet är att öka möjligheten för ungdomar och funktionshindrade att komma in på arbetsmarknaden.

Lag och Avtal redovisar dessutom att flera förändringar är på gång i den norska arbetsmiljøloven, som reglerar det mesta inom arbetsrätt och arbetsmiljö. Fler övertidstimmar tillåts i det nya förslaget, som också öppnar för enskilda avtal om hur arbetstiden ska förläggas. Med genomsnittsberäkning av arbetstiden kan anställda arbeta fler timmar per dag under en period, för att senare få motsvarande ledighet. Tidigare var detta föremål för lokala avtal och kravde i vissa fall

godkännande från centralt fackförbund och myndigheten Arbeidstilsynet.

Regeringen har också lagt ett förslag som öppnar för norska butiker att hålla söndagsöppet, och här är det inte bara arbetstagarorganisationerna som är motståndare. Den norska organisationen för handelsarbetsgivarna är skeptisk och har vädjat till regeringen att utreda frågan på nytt. Särskilt för dagligvaruhandeln fruktar organisationen att söndagsöppet, med de högre personalkostnader det innebär, kan göra att mindre, lokala livsmedelsbutiker slås ut, rapporterar Lag & Avtal.

Anna-Lisa Eneroth

S och SD tar inte ställning till TTIP

Två handelsavtal ligger på EU:s agenda. Ceta-avtalet med Kanada, som just nu går igenom de sista justeringarna för att skrivas under år 2016, och TTIP-avtalet med USA, som enligt planerna ska vara klart i god tid innan det amerikanska presidentvalet 2016.

Båda avtalen innehåller den kontroversiella tvistlösningsmekanismen ISDS, som öppnar för att företag kan stämma stater för demokratiskt fattade beslut i domstolar som i huvudsak styrs av företagsintressen.

Huruvida avtalen blir så kallade blandade avtal, som måste godkännas av alla 28 medlemsstaters nationella parlament, är inte bestämt ännu. Men det är sannolikt enligt EU:s handelskommissionär Cecilia Malmström.

Det innebär att avtalen måste röstas igenom i den svenska riksdagen för att godkännas. Men om en enskild medlemsstats parlament kommer att kunna fälla hela avtalen är ännu oklart. Besked om hur avtalen kommer att behandlas lämnas av EU-kommissionen när förhandlingarna är avslutade.

Alla svenska riksdagspartier förutom Socialdemokraterna och SD har klara uppfattningar om hur de ställer sig till TTIP och Ceta, samt tvistlösningsmekanismen ISDS, enligt en enkät från Dagens Arena.

”Eftersom det ännu inte finns något avtal att ta ställning till kan vi självklart heller inte ha en uppfattning om själva avtalet som sådant än. Det säger sig självt”, svarar näringsminister Mikael Dambergs pressekreterare Ann Wolgers när Dagens Arena frågar hur man ska tolka Socialdemokraternas svar.

Men så här låter det, enligt Dagens Arena, när Mikael Damberg, tillsammans med 15 andra marknadsliberala ministerkollegor i andra EU-länder, skickar ett konfidentiellt brev till EU:s handelskommissionär Cecilia Malmström [fp] i december 2013 har näringsministern tagit tydligt ställning: ”Rådets mandat är tydligt i sitt införande av skyddsmekanismer för investerare i TTIP-förhandlingarna.”

Therese Rajaniemi

Kampen om mervärdet

Den 17 mars var det Kollektivavtalets Dag. Då uppmärksammade hela fackföreningsrörelsen den grundbult som är hela fundamentet för det fackliga arbetet. Kollektivavtalet garanterar att den elektriker som jobbar i Korpilombolo och kollegan i Ystad samma lön för samma arbete. Fiffigt, eller hur! Syftet från facket är givetvis att det inte ska ske en lönekonkurrens mellan arbetarna. De ska inte bjuda under varandra för att få jobbet. Det är vad facket kallar det fackliga löftet; vi lovar varandra att aldrig krypa under varandras löne- eller villkorskrav för att få jobba utan är solidariska med varandra.

Därför skapade facket också a-kassan för att den som råkar bli eller vara arbetslös inte ska tvingas av omständigheterna dumpa sina lönekrav. Nu haltar det här då ytterst få får full a-kassa eller en a-kassa som motsvarar de 80 procenten av det vi önskar ska vara a-kassan. Det är ju naturligtvis otroligt otillfredsställande att fortfarande så verkar våra politiker i de flesta läger tro att arbetare behöver tvingas till arbete då de, enligt dessa teorier, föredrar att ligga på soffan istället för att jobba. Det här kallar ekonomerna med borgerliga värderingar "incitament för arbete". Jag kallar det för arbetarförakt! Eller till och med klassförakt!

Men det är en parantes, nu gällde det kollektivavtalet. Vad är egentligen kollektivavtalet? Vad betyder det om vi ser det ur ett större perspektiv. Det finns i samhället en intressekonfliktsättning som i ett ekonomiskt system som vårt är grunden för allt annat. Det är motsättningen mellan arbete och kapital.

Som arbetare vill du självklart ha så bra betalt för ditt arbete som det bara är möjligt. Som arbetsgivare eller den som äger kapitalet vill du ha så mycket som

möjligt kvar. Det låter logiskt eller hur? Men nu kommer vi till pudelns kärna. Det som skall fördelas, överskottet, är inte statiskt. Det är inte en gång för alla givet, det förändras.

När bilbyggaren, byggnadsarbetaren eller för den delen elektrikern gör sitt jobb skapar de ett ökat värde av det råmaterial de använder. Bilbyggaren av metallen, skinnet, tyget osv. skapar en bil som är mångdubbelt mer värd än det material som han eller hon från början använde. Likadant byggnadsarbetare som bygger huset tillför råmaterialet ett nytt och högre värde och det gör också elektrikern. Det här brukar kallas mervärde. Teorin är inte ny. Den förste som påpekade detta faktum var en engelsk ekonom på början 1800-talet. Han hette Ricardo och sedan utvecklade en viss Karl Marx teorin till vad den är idag.

Så när elektrikern med sitt kunnande och arbete skapar ett nytt värde, mervärde, så är det som kollektivavtalet gäller. Dragkampen mellan arbete och kapital som löneförhandlingarna i realiteten är. Kollektivavtalet är helt enkelt resultatet av den dragkampen.

Då är det också lättare att förstå varför vissa arbetsgivare tycker att kollektivavtal är besvärligt och hellre skulle se individuella avtal. Eller än värre som högern vill att individuella avtal ska ha större tyngd även om de är sämre. Mer av mervärdet till arbetsgivaren och kapitalet, mindre andel till elektrikern och arbetaren. Så ser konsekvensen av försvagade kollektivavtal ut.

Kollektivavtalets styrka är helt enkelt att vi är många och har en kollektiv makt som kan möta arbetsgivarens fördel av att kontrollera kapitalet och vem som får jobbet. Att fira kollektivavtalets dag är därför i högsta grad berättigat! Hurra! Hurra! Hurra! Hurra! Som arbetarna ropade i arbetarrörelsens ungdom när de vunnet en seger.

Ingemar E L Göransson

Stoppa TTIP-avtalet mellan EU och USA

TTIP inskränker och hotar konsumenter, jordbruk, miljö, arbetsrätt, välfärd och inte minst demokratin. I seminariet deltar Carl Schlyter [mp], Amineh Kakabahev [v], Sebastian Dawson [Jordens Vänner] samt en representant för fackförbundet Transport.

Lördagen 23 maj klockan 13-17

Café Marx

Kungsgatan 84, Stockholm

Arr: Folkrörelsen Nej till EU och fackförbundet Transport

Vill högern begripa vänstern?

Det kan vara bekvämt att ha fördomar. Hur enkelt är det inte att avfärda en politisk åsikt utan att behöva fundera över argumenten i sak?

Det har slagit mig flera gånger de gångna veckorna i debatten om valet i Grekland och den nya vänstervågen i EU. Högers debattörer har i högt tonläge avfärdat vänstern med *guilt by association* och en världsbild från det kalla kriget. Kanske har de varit så säkra på att vänstern var besegrad att de inte har tyckt sig behöva begripa den. Nu när vänstern växer i styrka i EU försöker högern bemöta en motståndare som inte finns – utom i deras egna föreställningar. När jag läser den svenska högers texter om Grekland så beskriver de något helt annat än det land och den vänster som jag har mött i Aten.

I Grekland, Spanien och Irland är vänsterpartier idag störst i val eller opinionsmätningar. Syriza, Podemos och Sinn Fein är sinsemellan mycket olika rörelser med olika bakgrund, men de har några viktiga saker gemensamt. De motsätter sig åtstramningarna och EU-diktaten som har räddat banker men offrat välfärd och arbetstillfällen i deras länder. Även i andra länder runt om i EU som Nederländerna och Danmark har vänstern växt. I Belgien och Italien utmanas europolitiken av fackliga protester.

I flera länder där socialdemokratin har slutit upp bakom EU:s högerpolitik som Finland, Grekland, Irland och Nederländerna har den fått betala ett högt pris. En socialdemokrati som inte längre formulerar en alternativ ekonomisk politik får det svårt. Här finns en avgörande skillnad mot den nya vänstern som faktiskt bedriver vänsterpolitik. När EU:s extrema åtstramningar har misslyckats är det vänstern som står för en alternativ politik med jämlikhet, stimulanser och investeringar, närmast en form av keynesiansk ekonomisk politik.

På ett sätt kan jag förstå att läget är besvärligt för högers debattörer. En ärlig analys av grunden för den nya vänsterns framväxt skulle kunna leda till en smärtsam självkritik.

Den ekonomiska krisen i länder som Spanien, Grekland och Irland har skapats av högers idéer och partier. Högerpartierna har inte bara fört länderna in i krisen, de har också ofta varit djupt korrupta. Ibland har även socialdemokrater fört högers politik. Tanken var att extrem åtstramning, privatiseringar och otrygg arbetsrätt skulle vara vägen ur krisen. Den politiken har varit en social katastrof som skapat fattigdom,

massarbetslöshet och omfattande emigration. Faktum är att den också är ett nationalekonomiskt misslyckande med negativ tillväxt, brist på investeringar och ökande offentlig skuldsättning. Man kan jämföra med USA som valde att stimulera ekonomin för att komma ur krisen.

Högers debattörer moraliserar gärna över greker och spanjorer för att de inte kan betala ländernas skulder. Men högern bryr sig aldrig om att bankerna fick vältra över sina förluster på skattebetalarna i samband med finanskrisen. EU:s politik har fokuserat på att rädda bankerna och offra välfärden och framtiden för de unga. Här finns högers blinda fläck, man förmår inte kräva ansvar av de som faktiskt har skapat krisen. Inte heller vill man inse att euron är en dysfunktionell valuta som har förstärkt obalanserna. Att folk inte tror på ett EU som påtvingar dem denna politik är inte mycket att bli förvånad över.

Vänstern är den enda kraft som formulerar en alternativ politik till krisen. Därför växer vänstern. Men det är inte de få kvarvarande kommunistpartierna i syd som förmår fånga upp motståndet, det är en ny typ av vänster. Det är påfallande att det alternativ som formuleras snarast handlar om försvar av grundläggande sociala rättigheter, stimulanspolitik och att man vägrar acceptera den snabbt ökande ojämlikheten i samhället. I länder där vänstern växer minskar utrymmet för rasistiska och nationalistiska partier.

Om högern vill begripa vem dess motståndare så måste de nog både läsa på och tänka efter.

Jonas Sjöstedt

Foto: Kalle Larsson

Grekland – Europas rikaste land?

Den överraskande slutsatsen kommer i alla fall en del bedömare i olje- och gasbranschen till efter nyligen genomförda undersökningar på Medelhavets botten. Men de värdefulla naturtillgångarna riskerar att slumpas ut till utländska bolag på grund av landets svåra skuldkris

– Precis som den här regeringen har plundrat offentlig egendom, kommer de säkerligen att plundra våra naturresurser, säger Iro Dioti från vänsterkoalition Syriza, till Fria Tidningen.

Alla privatiseringar i Grekland sköts sedan 2011 av en fond, HRADF, som är ett bolag som inte omfattas av någon offentlighetsprincip och har en styrelse utsedd av parlamentet med övervakare från ECB och EU-kommissionen.

– Att tillgångarna kommer att hamna i utländska händer är mer än troligt, säger ekonomiprofessorn Yanis Varoufakis.

De villkor som Grekland gått med på i utbyte mot stödlån talar uttryckligen om att inkomsterna från naturresurser "till lands och under vattnet" ska gå till återbetalning av statsskulden.

Eva-Britt Svensson

EU:s politik mot Grekland är galen

Våldsamma protester skakade Frankfurt på den 16 mars när en demonstration mot eurozonens åtstramningspolitik delvis spårade ur. Demonstrationen var organiserad med anledning av invigningen av Europiska centralbankens nya högkvarter i staden, som uppges ha kostat minst 10 miljarder euro att bygga.

De oförsvärliga våldsverkarna var i minoritet, och det uppges att minst 30.000 deltagare deltog i demonstrationståget. Bland de som stödde demonstrationen var vänstergruppen i EU-parlamentet, GUE/NGL, och huvudtalare vid demonstrationen var Naomi Klein, författare till klassikern No Logo och, nu senast, This changes everything – Capitalism vs Climate.

I talet markerade hon skarpt mot ECB:s och de kapitalistiska politikernas hyckleri: "Ni kritiserar vår rörelse för att bestå av vandaler. Men det är ni som är de verkliga vandalerna! Ni bränner inte bilar, ni sätter världen i brand!".

Hon påtalade också galenskapen i att EU-ledarna tvingar regeringar som den grekiska till privatiseringar av kollektivtrafik och nedskärningar av klimatbistånd i en situation när behovet av grön omställning så tydligt blivit en samhällsfråga om katastrofala klimatförändringar ska kunna undvikas. I sin avslutning slog

hon fast att kampen mot nedskärningspolitiken och för klimatomställning måste betraktas som en och samma kamp, och att kapitalismen som system måste övervinnas.

Jan-Erik Gustafsson

Spanska facken säger nej till IMF

IMF anser att lönerna i Spanien ska sänkas med upp till 10 procent för att stärka konkurrenskraften. EU-kommissionären Olli Rehn stödjer idén. De spanska facken avisar förslaget, rapporterar Affärsvärlden.

Trycket ökar på Spanien att få fart på ekonomin och minska den höga arbetslösheten, den nästa högsta i EU, efter Grekland. Spanien dras också sedan några år med ett besvärande stort budgetunderskott.

IMF anser att en kraftig lönesänkning är rätt medicin för att göra produktionen billigare och öka efterfrågan utomlands på spanska varor och tjänster, kort sagt, för att stärka konkurrenskraften. Ett alternativ till devalvering som, till följd av att euron infördes, inte längre är möjlig.

Spanska arbetsgivare skulle sannolikt välkomna en lönesänkning, men facken lär knappast skriva på nya överenskommelser med det innehållet i första taget. Kritiken är skarp från de båda stora centralorganisationerna UGT och CCOO.

– Befängt, det skulle bara förvärra situationen och utarma medborgare, skriver UGT på sin hemsida.

Toni Ferrer, sekreterare på UGT Acción Sindical [Facklig aktion], poängterar att reallönerna har sjunkit med 6,3 procent på tre år utan att ge positiva effekter på sysselsättningen. Tvärtom är 600 000 jobb färre sysselsatta i dag jämfört med 2010, samtidigt som vinsterna i företagen har stigit, enligt Ferrer.

Klimatet mellan de spanska parterna försämras just nu av att arbetsgivarna vill ha större möjligheter att omvandla heltid till deltid.

– De vill göra göra otryggheten i anställningen generell, säger CCOO på sin hemsida.

Spanien har sedan 80-talet dominerats av högerpartiet Partido Popular [PP] och det socialdemokratiska Partido Socialista Obrero Español [PSOE]. I takt med att Spanien infört EU:s åtstramningspolitik med stöd från både PP och PSOE har båda dessa partier tappat i stöd. Nu med ett Katalonien som hotar att lämna och skandaler inom PP har vändterpartiet Podemos 28 procent, PSOE 26 procent och PP 21 procent.

Spanien har ett valsysteem som ger överrepresentation för de stora partierna och Spanien har val november. Om varken PP eller PSOE kan bilda regeringen finns det risk för stor koalition för åtstramning, precis som konservativa och socialdemokrater gjort i Österrike och Tyskland.

Therese Rajaniemi

Stödet för Syriza i Grekland har ökat från 36 procent till 47,6 procent sedan valet 25 januari. Det är en remarkabel ökning på så kort tid. För Syriza är det ett kvitto på att folket uppskattar det regeringen försöker göra. Mer än 80 procent av grekerna gav dessutom sitt stöd för regeringens tuffare attityd i förhandlingarna mot de "internationella långgivarna". Det ger regeringen ett starkt mandat i de fortsatta förhandlingarna med Eurogruppen och Brysselgruppen [före detta Trojkan].

"Nu är eurozonen som en dåligt fungerande gammal klocka. Om man lättar på locket för att plocka ut en av de klena fungerande fjädrarna sprätter alla andra fjädrar åt olika håll och urverket slutar fungera." Det konstaterar ekonomijournalisten Per Lindvall i tidskriften Fokus.

Den 25 april utnämns Livets-skola-indoktrinerade Ebba Busch Thor som partiledare för KD. Hennes politiska prioriteringar består av en omänsklig flyktingpolitik, en inhumanare kriminalvård, en upprustad krigsmakt, ett likhetstecken mellan kristendomen och det svenska kulturarvet samt en nollvision när det gäller aborter [det kräver inte ens SD, de vill som enda riksdagsparti sänka abortgränsen till 12 veckor].

Mot denna bakgrund är KD ett onödigt parti. Busch Thors reaktionära politik företräds av ett annat reaktionärt riksdagsparti – nämligen SD. Vore det inte mer passande att hon aspirerade till partiledare för SD som i mångt och mycket redan är det ideologiska himmelrike som det Busch Thors vill ska bli KD:s?

Detta har aldrig sagts förr i officiella sammanhang: "De gav pengar för att rädda tyska och franska banker, inte Grekland", berättade Paolo Batista, en av de verkställande direktörerna för Internationella valutafonden [IMF] för den grekiska privatkanalen Alpha TV. Batista kritiserade starkt, inte bara euroområdet och Europeiska centralbanken, utan också IMF och fondens verkställande direktör Christine Lagarde för att "försvara Europa alldeles för mycket".

LO:s fjorton medlemsförbund har enats om gemensamma, långsiktiga mål fram till 2028. Överenskomsten rör såväl jämlikhet och jämställdhet, som arbetsvillkor och inkomstspridning på svensk arbetsmarknad. Det skriver LO i ett pressmeddelande.

Den som väntar på något gott väntar aldrig för länge – eller om det i det här fallet kanske är tvärtom. Löneskillnaderna mellan kvinnor och män kommer inte att minska så länge Anders Ferbe är ordförande i IF Metall. Han är ju till och med mer patriarkalisk marknadsliberal än företrädaren Stefan Löfven.

83 redan lagda förslag dras tillbaka, ändras eller kompletteras i den nya EU-kommissionens arbetsprogram för år 2015. "Vi vill rensa bordet", förklarar viceordförande Frans Timmermans.

En hel del av de förslag som kommissionen nu retirerar från handlar om miljö-, konsument- och arbetsmiljölagstiftning. Kan det vara storföretagens oblyga lobbyorganisationer som påverkat Timmermans?

Tysklands förbundskansler Angela Merkel sade efter EU-toppmötet i Bryssel den 19-20 mars att Grekland måste iaktta "varje del" av februari s räddningsförslagsavtal med euroområdet, men om premiärminister Alexis Tsipras framför motsvarande reformer kommer de att beaktas.

"Varje paragraf i avtalet räknas", sade hon vid en presskonferens, och tillade att nästa steg för att lösa den grekiska krisen var att Tsipras måste presentera en lista med "konkreta reformer" under de kommande dagarna.

Inom EU är Merkelismen [som finns stadfäst i det heliga Lissabonfördraget] den förhärskande politiken.

International Organisation for Migration har rankat 2014 som det dödligaste flyktingåret sedan de började föra statistik vid sekelskiftet. Från januari till september förra året förlorade mer än 4.000 flyktingar livet i EU:s gränsområden, de flesta i försök att komma till Europa via Medelhavet eftersom alla landgränser är stängda med taggtrådsstängsel och övervakande gränspolis som stoppar flyktingarna innan de kommit in i landet och därmed har rätt att söka asyl.

Medelhavet har blivit en massgrav för människor som söker sig bort från krig, konflikter och fattigdom.

Gösta [Hugo] Torstensson

